

TIJDSCHRIFT OVER TEKST & COMMUNICATIE

TEKST

blad

JAARGANG EENENDERTIG

01 | 2025

OOK ONLINE

→ **Controversiële
uitspraken**

Pas op met je verdediging!

→ **Nieuwsstromen
analyseren**

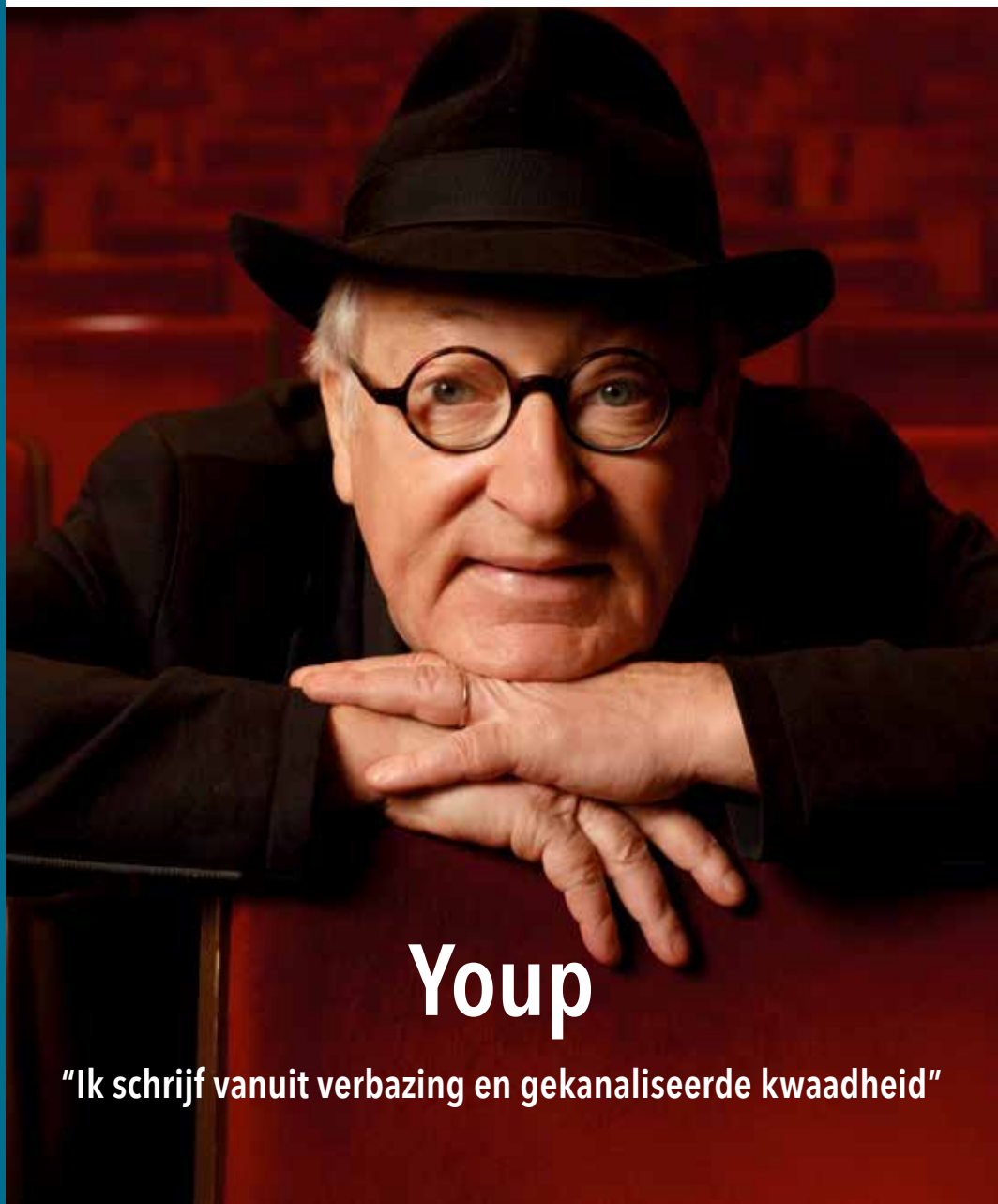
Van optimisme naar pessimisme

→ **Jóuw schrijvers-
personality**

Ontwikkel je eigen schrijfstem

→ **Reviews met
taalklachten**

Wat doen hotels ermee?

Youp

“Ik schrijf vanuit verbazing en gekanaliseerde kwaadheid”

Als tekstprofessional ben je afhankelijk van je taalvaardigheid om de lezer onder de kin te kietelen, in vervoering te brengen of te stimuleren tot een actie. In een wereld vol voorspelbare zinnen en opgeblazen woorden is het belangrijker dan ooit dat jouw schrijfstijl echt onderscheidend is. De oplossing: een eigen schrijfstijl met jouw onmiskenbare personality.

SIGRID VAN IERSEL is storycoach en schrijver van *Expeditie Eigen Stem - Geef je creatieve kracht vleugels*, samen met illustrator Anja Neubauer. Ze begeleidt mensen bij het vinden van hun eigen schrijfstem om oprecht en krachtig hun verhaal uit te dragen. Meer informatie: expeditieeigenstem.nl.

Waarom jouw eigen schrijfstem onmisbaar is

Schrijven met personality

Met de komst van AI-tools is er een explosie van teksten ontstaan, geschreven met dezelfde onpersoonlijke, veilige woorden als ‘authentiek’, ‘impact’ en ‘uniek’. Maar deze tools missen de subtiele emoties en persoonlijke stijl die een tekst menselijk maken. Veel AI-gegenereerde teksten rijgen clichés aan, die de illusie van inhoud wekken zonder daadwerkelijke diepgang. Lezers herkennen dat onbewust: de woorden rollen weg, net zoals water over droog zand. Ook zoekmachines herkennen deze ziellose teksten inmiddels, waardoor ze wegzakken in zoekresultaten.

Dit is geen pleidooi om AI-tools links te laten liggen. Deze tools zijn fantastische assistenten om je te helpen bij de structuur of om je uit een writer's block te halen. Maar AI genereert woorden op basis van statistische logica en mist wat jou juist bijzonder maakt: jouw nuances, jouw emoties en jouw eigen stem.

Schrijven met een ziel

Om te voorkomen dat jouw teksten oplossen in een massa van bulktakten is dus iets anders nodig. En dat is meteen het goede nieuws, want jij kunt iets wat een AI nog niet kan: schrijven met een ziel en het vermogen om echt contact te maken met je lezers.

Je schrijfstem is een mix van elementen die jou als schrijver typeren: woordgebruik, zinslengte, gebruik van metaforen en nog veel meer. De een schrijft als een professor, met complexe zinnen en vakjargon, de ander gebruikt veel rock 'n roll, met stoere taal en korte, krachtige uitspraken.

Schrijvers, vooral professionele tekstschrijvers, kunnen verschillende schrijfstemmen ontwikkelen en inzetten, afhankelijk van het doel, publiek en het medium waarvoor ze schrijven. Een professionele tekstschrijver kan bijvoorbeeld eerst informeel en speels schrijven voor een lifestyleblog en dan later weer zakelijk en helder voor een rapport of whitepaper. Of poëtisch en beeldend in creatieve storytelling.

Toch zijn er vaak herkenbare elementen die steeds terugkomen, zoals bepaalde woordkeuzes of een voorkeur voor specifieke ritmes in zinnen. Het is als een muzikant met een eigen sound, die toch verschillende muziekstijlen kan spelen.

Schrijfstem in opdracht

Als je in opdracht schrijft, kun je daar ook je eigen schrijfstem in laten doorklinken. AI vraagt dat soms om een subtiele balans. Want dan is het ook belangrijk dat de stijl en de toon passen bij de opdrachtgever en diens doelgroep.

Zie het eerder als een samenspel dan als twee dingen die elkaar uitsluiten. Jouw schrijfstem geeft extra kleur aan een tekst, bijvoorbeeld met je energie, je ritme en de opbouw van een verhaal. Energie zit in de levendigheid van je taal, zoals korte, krachtige zinnen en actieve werkwoorden, terwijl ritme draait om de afwisseling tussen lange en korte zinnen, en opbouw verwijst naar de volgorde waarin je je verhaal presenteert.

Deels stem je dat af op je opdracht, deels klinkt hierin je eigen stem door. Zo kun je energiek schrijven met een losse toon:

“Bam! Dit is je kans om je verhaal de wereld in te slingeren.” Of energiek en zakelijk: “Dit is het moment om je boodschap overtuigend te presenteren.”

Heb je meer vrijheid, dan breng je ook jouw persoonlijke betrokkenheid in de tekst tot uiting. Dat doe je bijvoorbeeld door jouw hoogstpersoonlijke taalgebruik in te voegen. De een zegt ‘aanklooien’, de ander ‘moddert liever aan’.

Eigen regels

Schrijven met je eigen stem betekent ook dat je je eigen regels durft te volgen en onvoorspelbaarheid toelaat. Een prachtig voorbeeld is Arnon Grunberg. Hij durft in zijn romans te spelen met droogkomische dialogen, ongemakkelijke situaties en minimalistisch woordgebruik. Zijn stijl breekt met literaire conventies, door de lezer te confronteren met imperfecte personages en een rauwe eerlijkheid. Hij laat zien dat schrijven niet draait om perfecte formuleringen, maar om het tonen van de menselijke ervaring in al haar gelaagdheid.

Wat hij voor literatuur doet, kun jij voor je eigen schrijfstijl doen: ruimte maken voor onverwachte schoonheid en onverbloemde eerlijkheid. Dit vraagt moed, want je toont jezelf in al je imperfectie. Maar juist dat maakt het aantrekkelijk. Durf jij de holle woorden los te laten en echt iets van jezelf te laten zien?

1. Schrijf vanuit je diepste binnenste

Iedereen kan kennis delen, maar persoonlijke ervaringen maken een tekst menselijk. Deel niet alleen informatie, maar iets wat de lezer zelf kan voelen. Wat je hebt meegemaakt, kan iemand anders helpen om zichzelf beter te begrijpen.

Dat doe je door je lezers écht aan te spreken, alsof je direct met hen praat. Wat wil je écht zeggen? Waarom is dit belangrijk voor jou en voor je lezer? Als je deze vragen stelt, voorkom je dat je tekst te afstandelijk of oppervlakkig wordt. Je blijft dichtbij wat je écht wilt overbrengen.

2. Durf het ‘fout’ te doen

Als je schrijft, kun je het gevoel krijgen dat er al een jury klaar-

staat om je teksten kritisch te beoordelen. Dit kan je eigen vrije stem flink belemmeren. Laat het idee varen dat je briljant, diepzinnig of literair moet schrijven.

Probeer niet de perfecte schrijver te zijn, maar de meest échte. Een tekst hoeft niet gepolijst of foutloos te zijn om krachtig over te komen. Kleine imperfecties maken je tekst juist menselijk en benaderbaar.

Durf de ruimte te geven aan je eigen stijl, los van allerlei verstikkende regeltjes, en ga jezelf niet te veel censureren. Redigeren komt later; juist die eerste ruwe versie kan de meest krachtige tekst opleveren.

*Het gaat niet alleen om de juiste woorden,
maar om het ontdekken van wie je écht
bent als schrijver*

3. Laat lezers tussen de regels door lezen

Je hoeft niet alles te zeggen of alles te verklaren. Soms is het juist krachtig om iets tussen de regels door te laten staan, of om het ongemakkelijke niet-precies-weten te benoemen. Je tekst krijgt ruimte om te ademen. Lezers ervaren deze teksten vaak als het meest eerlijk en persoonlijk.

4. Gebruik levendige beelden

Scan je tekst op robotachtige zinnen als ‘Pensioen is een fase waarin mensen stoppen met werken’ en vervang ze door scherpere, levendigere beelden. Een sterke tekst laat de lezer niet alleen iets lezen, maar ook ervaren met concrete beelden en zintuiglijke details, zoals deze zin: ‘Pensioen komt pas écht tot leven wanneer je voor het eerst je leesbril nodig hebt.’ Zo’n beeld maakt je tekst niet alleen visueel, maar ook direct tastbaar en persoonlijk.

5. Gebruik verhalen en voorbeelden

Verhalen maken een tekst herkenbaar. Durf te laten zien wie je bent, wat je raakt en wat je ergens van hebt geleerd. Het laat je lezer voelen dat er een mens achter de woorden zit, met buikpijn in zijn maag of trillende oogleden van de spanning. Vraag jezelf ook altijd af: zou ik dit zeggen in een normaal gesprek? Is dit wie ik echt ben? Schrijf zoals je praat, zonder franje.

Tot slot nog een manier om echt het gevoel uit je binnenste naar boven te halen. Schrijf alsof je je tekst richt aan iemand die veel voor je betekent. Begin met ‘Beste/lieve’ met de naam erachter en schrijf precies zoals je zou praten. Het helpt je om een warme en persoonlijke toon te vinden. Als je klaar bent, haal je de aanhef weg, maar je woorden blijven staan.

Teksten die opvallen

Het resultaat zijn teksten die blijven hangen. Teksten die niet verdrinken in de massa, maar opvallen door eerlijkheid, persoonlijkheid en levendigheid. Als schrijver van *Expeditie Eigen Stem* weet ik uit ervaring dat dit niet gemakkelijk is. Want het gaat niet alleen om de juiste woorden, maar om het ontdekken van wie je écht bent als schrijver. Je wordt uitgenodigd om meer van jezelf te laten zien.

Dat hoeft niet groots te zijn, want het zijn juist de kleine, eerlijke details die de lezer raken. Je toegevoegde waarde zit in het verwoorden van jouw eigen kijk op de wereld. Dat levert je ook nog iets anders op: met je eigen stem en bijbehorende toonhoogte creëer je een consistente lijn in je communicatie. Dit vergroot je geloofwaardigheid en maakt je betrouwbaar. Je lezer begrijpt bovendien sneller wat je bedoelt en voelt zich aangesproken. En dat is precies wat je wilt.

Schrijven met je eigen stem is geen truc, het is een levenshouding. Het vraagt de moed om je eigen waarheid op papier te zetten. Je verstopt jezelf niet langer achter perfectionisme en veilige formuleringen, maar schrijft iets dat je lezer écht raakt. En dát is precies wat een tekst met jouw eigen schrijfstem onderscheidt van de rest. ■

Illustraties: Anja Neubauer